



Brüssel, 6. juuni 2025
(OR. en)

9573/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2008/0140(CNS)

ANTIDISCRIM 58
FREMP 141
GENDER 56
JAI 698
MI 344
SOC 324

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	5747/25
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, mis käsitleb võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamist sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest – <i>Eduaruanne</i>

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 2. juulil 2008 nõukogule ja Euroopa Parlamendile nõukogu direktiivi ettepaneku, mille eesmärk on laiendada usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise eest antavat kaitset tööhõive valdkonnast väljapoole.

Kavandatava võrdset kohtlemist käsitleva horisontaalse direktiiviga, mis täiendab selles vallas kehtivaid liidu õigusnorme¹, keelatakse diskrimineerimine eespool nimetatud alustel järgmistes valdkondades: sotsiaalkaitse (sh sotsiaalkindlustus ja tervishoid), haridus ning kaupade ja teenuste (sh eluaseme) kättesaadavus.

¹ Eelkõige nõukogu direktiivid 79/7/EMÜ, 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ ja 2004/113/EÜ.

Lissaboni lepingu jõustumise järel 1. detsembril 2009 kohaldatakse selle ettepaneku suhtes nüüd Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 19 (seadusandlik erimenetlus); seega on pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist vajalik nõukogu ühehäälnene otsus.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu nõuandemenetluse korras 2. aprillil 2009². Nõukogu peab taotlema lõpliku teksti suhtes Euroopa Parlamendi nõusolekut.

Kuigi ettepanek on olnud arutusel peaaegu 17 aastat ja peaaegu iga eesistujariik on ettepaneku nõukogu päevakorda lisanud, ei ole seni suudetud kokkuleppele jõuda. Viimane eduaruanne³ esitati tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogule (EPSCO nõukogu) 20. juunil 2024.

Kuigi väga suur enamus delegatsioone on direktiivi pikka aega toetanud, kiites heaks asjaolu, et selle eesmärk on täiendada kehtivat õigusraamistikku, käsitledes kõiki nelja diskrimineerimise alust horisontaalse lähenemisviisi abil, on mõned teised delegatsioonid väljendanud muret ja palunud selgitusi seoses tajutava õiguskindluse puudumise, pädevuse jaotuse ja subsidiaarsuse põhimõtte järgimisega ning ettepaneku mõjuga, eeskätt mis puudutab võimalikku finantsmõju.

Aastate jooksul on tõstatatud mureküsimuste lahendamiseks ettepanekut oluliselt ümber sõnastatud, muu hulgas selgitades õiguslikke kohustusi nii sisu kui ka pädevuste jaotuse osas ning piirates märkimisväärselt direktiivi eelnõu võimalikku finantsmõju.

Tuletatakse meelde, et viimase aasta jooksul on valdav enamik liikmesriike ministrite tasandil selgelt ja korduvalt väljendanud seisukohta, et kokkulepe selle pikalt arutusel olnud ettepaneku suhtes oleks asjakohane, õigeaegne ja vajalik.⁴

² Vt dok A6-0149/2009. Parlamendi praegune koosseis nimetas raportööriks Alice Kuhnke (SE – Rohelised/EVF).

³ 10817/24.

⁴ EPSCO nõukogu istungid 7. mail 2024, 20. juunil 2024 ja 2. detsembril 2024.

Komisjon on toetanud püüdlusi kompromissi saavutamiseks, kuid säilitab praeguses etapis analüüsi reservatsiooni kõikide oma algsesse ettepanekusse tehtud muudatuste suhtes.

II. NÕUKOGU TÖÖ POOLA EESISTUMISPERIOODIL

Poola eesistumisperioodil tehti ettepanekuga tööd, et saavutada ühehäälsus. Eesistujariik Belgia poolt 2024. aastal esitatud kompromisstekstile tuginedes arutati muudetud ettepanekut kolm korda COREPERis⁵ ja samuti üldasjade nõukogu 25. veebruari istungil. See oli teabepunkt ka EPSCO nõukogu 10. märtsi istungil.

COREPERi 5. veebruari koosolekul toetas enamik liikmesriike praegust kompromissteksti ja eesmärki leppida nõukogus 19. juunil 2025 kokku üldine lähenemisviis.

Komisjon teatas oma 2025. aasta tööprogrammis, mis avaldati 11. veebruaril 2025, et kavatseb võrdse kohtlemise direktiivi ettepaneku tagasi võtta.

Vastusena sellele kutsusid üheksa liikmesriiki üldasjade nõukogu 25. veebruari istungil komisjoni üles ettepaneku tagasivõtmise kavatsust uuesti läbi vaatama. Seda arvamust väljendasid 13 liikmesriiki ka EPSCO nõukogu 10. märtsi istungil.

Vahepeal on eesistujariik pidanud kahepoolseid arutelusid delegatsioonidega, kellel on endiselt lahendamata mureküsimusi, püüdes leida lahendusi ja kõrvaldada takistusi, et jõuda enne ettepaneku võimalikku tagasivõtmist ühehäälsele kokkuleppele. Eesistujariigi väljendatud eesmärk oli leppida ettepaneku suhtes kokku üldine lähenemisviis EPSCO nõukogu 19. juuni istungil. 28. mail COREPERis toimunud arutelul, kui eesistujariik tutvustas kõnealuse nõukogu istungi päevakorra kavandit, säilitasid kolm delegatsiooni siiski üldised reservatsioonid, mis näitas, et nõutavat ühehäälsust ei ole veel võimalik saavutada. Delegatsioonide väga suur enamus toetab aga endiselt viimast kompromissteksti ja eesmärki leppida nõukogus kokku üldine lähenemisviis.

⁵ 5. veebruaril, 28. mail ja 11. juunil.

III. KOKKUVÕTE

Kuna lahendamata mureküsimumstega liikmesriigid ei ole täiendavaid sõnastusettepanekuid esitanud, ei ole eesistujariik saanud uut kompromissteksti esitada. Sellest hoolimata kinnitab valdav enamik delegatsioone jätkuvalt, et toetab kindlalt viimase tekstiversiooni sisu ja selle kiiret vastuvõtmist.⁶

EPSCO nõukogu juuni istungil toimub poliitiline mõttevahetus, et selgitada välja, kas lähiajal on võimalik kompromissile jõuda ja kas oleks vaja esitada alternatiivne ettepanek, millega loodaks ELis ühtne diskrimineerimisvastane õigusraamistik.

⁶ 10817/24.